HET GELOOF DAT OVERWINT

Lezen:
1 Johannes 5:1-15

Inleiding

Geloven is meer dan instemmen met bepaalde waarheden. Het geloof in Jezus Christus verbindt een mens aan God en verandert ook de manier waarop hij leeft. Dat blijkt in dit gedeelte uit liefde, gehoorzaamheid, volharding, zekerheid en gebed.

De apostel Johannes schrijft aan mensen die onder druk staan. Er zijn stemmen die Jezus niet werkelijk als de Christus en de Zoon van God erkennen. Daarom wijst Johannes steeds terug naar het hart van het Evangelie: Jezus Christus is door God gezonden, en in Hem is het eeuwige leven te vinden. Wie Hem heeft, hoeft niet in onzekerheid te blijven leven. Tegelijk wordt het geloof zichtbaar in liefde tot God en tot Gods kinderen.

In deze Bijbelstudie letten we op de kenmerken en de zekerheid van het ware geloof. Daarbij klinkt ook de vraag persoonlijk: heeft het geloof in Christus werkelijk invloed op uw keuzes, uw liefde en uw gebeden?

Bijbelstudie

Het gedeelte begint met de belijdenis dat Jezus de Christus is. Dat betekent: Jezus is de door God gezonden en beloofde Zaligmaker. Wie dit niet alleen met de mond zegt, maar er werkelijk in gelooft, is uit God geboren. Het geloof is dus niet in de eerste plaats een prestatie van de mens. Het is vrucht van Gods vernieuwende werk. Een gelovige ontvangt een nieuw leven en wordt daardoor verbonden aan God.

Die verbondenheid heeft gevolgen voor de onderlinge liefde. Wie God liefheeft, heeft ook lief wie uit God geboren is. Johannes maakt de liefde niet los van de waarheid. Het is niet genoeg om algemeen vriendelijk of verdraagzaam te zijn. Christelijke liefde richt zich op God en op mensen die bij Hem horen. Zij verheugt zich over Gods genade in anderen en zoekt hun geestelijk welzijn.

Vervolgens geeft Johannes een toetssteen: wij kennen onze liefde tot Gods kinderen wanneer wij God liefhebben en Zijn geboden bewaren. Liefde tot God blijft niet onzichtbaar. Zij krijgt gestalte in gehoorzaamheid. Dat betekent niet dat een christen volmaakt gehoorzaamt of nooit struikelt. Wel betekent het dat hij Gods wil niet langer als vijandig of onbelangrijk naast zich

neerlegt. Hij verlangt ernaar om God te dienen.

Johannes zegt zelfs dat Gods geboden niet zwaar zijn. Daarmee bedoelt hij niet dat gehoorzaamheid altijd gemakkelijk is. Wie zichzelf verloochent, tegen verleiding strijdt en Gods wil zoekt, ervaart dat dit offers vraagt. Toch zijn Gods geboden niet zwaar in de zin van ondraaglijk of drukkend. Wie uit God geboren is, krijgt ook liefde tot God en Zijn wil. Gehoorzaamheid is dan niet alleen een last die van buitenaf wordt opgelegd, maar een antwoord van het hart op Gods genade.

Daarna spreekt Johannes over overwinning. Alles wat uit God geboren is, overwint de wereld. Met de wereld wordt hier niet Gods schepping als zodanig bedoeld, maar de macht en levenshouding die zich tegen God verzet. Deze wereld kan aantrekkelijk en sterk lijken. Zij oefent druk uit door verleiding, ongeloof en angst voor mensen. Toch heeft zij niet het laatste woord over iemand die door God vernieuwd is.

De overwinning is ons geloof. Dat is geen geloof in onszelf, onze trouw of onze geestelijke kracht. Johannes verbindt het geloof direct aan Jezus: wie de wereld overwint, is degene die gelooft dat Jezus de Zoon van God is. Het geloof overwint omdat het zich vastgrijpt aan Christus. De gelovige is niet sterk doordat hij alles begrijpt of nooit twijfelt, maar doordat hij buiten zichzelf op de sterke Zaligmaker ziet.

In de verzen 6 tot en met 10 onderstreept Johannes dat God Zelf getuigenis geeft over Zijn Zoon. Jezus Christus is gekomen door water en bloed. Deze woorden maken duidelijk dat Jezus niet alleen bij het begin van Zijn optreden door God werd aangewezen, maar dat Zijn hele weg waarachtig is: Zijn komst en openlijke optreden worden verbonden met Zijn lijden en sterven. Hij is niet slechts een geestelijke leraar of voorbeeld. Hij is werkelijk gekomen als de Christus, en Zijn bloed spreekt van de beslissende betekenis van Zijn offer.

Ook de Geest getuigt hiervan. De Heilige Geest maakt de waarheid over Jezus bekend en overtuigt daarvan. Vervolgens noemt Johannes de Vader, het Woord en de Heilige Geest als de hemelse Getuigen. Zij zijn één. Hier klinkt duidelijk dat de Vader, de Zoon, hier genoemd als het Woord, en de Heilige Geest onderscheiden Personen zijn en toch één zijn in hun goddelijk getuigenis. Het heil in Christus rust dus niet op menselijke speculatie, maar op het eensluidende getuigenis van God.

Als wij menselijke getuigenissen kunnen aannemen, hoeveel te meer dan het getuigenis van God. Toch kan een mens Gods getuigenis afwijzen. Wie niet gelooft wat God over Zijn Zoon getuigt, maakt God tot een leugenaar. Dat is een indringende waarschuwing. Ongeloof is niet slechts gebrek aan informatie of een neutrale twijfel; het is het verwerpen van Gods waarachtige spreken.

Daartegenover staat de gelovige. Die heeft het getuigenis in zichzelf. Daarmee wordt niet bedoeld dat hij onafhankelijk van de Schrift of van Gods openbaring een eigen waarheid bezit. Gods getuigenis heeft door het geloof een plaats gekregen in zijn hart. Hij weet: Gods belofte is

betrouwbaar, Jezus is werkelijk de Zoon van God, en buiten Hem is er geen leven.

De kern van Gods getuigenis is eenvoudig en rijk: God heeft het eeuwige leven gegeven, en dit leven is in Zijn Zoon. Het eeuwige leven is dus niet eerst een bezit dat de mens buiten Christus om ontvangt. Het is verbonden aan een Persoon. Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon niet heeft, mist het leven. Dat maakt de beslissing rond Jezus volstrekt beslissend. Er is geen blijvende tussenpositie waarin iemand Christus afwijst en toch het ware leven bezit.

Johannes schrijft dit alles opdat gelovigen mogen weten dat zij het eeuwige leven hebben. Die zekerheid is geen zelfverzekerdheid en ook geen aanspraak op grond van eigen verdienste. Zij rust op Gods getuigenis en op de Zoon. Een gelovige kan aan zichzelf ontdekken hoeveel gebrokenheid en twijfel er nog is. Toch mag hij leren zien op de betrouwbaarheid van God. Zekerheid groeit niet door voortdurend in zichzelf te graven, maar door opnieuw te luisteren naar wat God over Zijn Zoon heeft gezegd.

Ten slotte verbindt Johannes deze zekerheid aan het gebed. Wij mogen vrijmoedigheid hebben tot God wanneer wij bidden naar Zijn wil. Vrijmoedigheid betekent dat wij zonder angst en met vertrouwen tot Hem mogen komen. Het is geen recht om God onze wensen op te leggen. Bidden naar Zijn wil betekent dat wij ons gebed laten vormen door Wie God is en wat Hij heeft beloofd.

Wie weet dat God hoort, mag ook weten dat God geeft wat werkelijk overeenkomt met Zijn wil. Soms is het antwoord anders dan wij verwachtten. Toch is Gods verhoren nooit onverschillig of willekeurig. Het geloof dat de wereld overwint, leert ook in het gebed vertrouwen: mijn hemelse Vader hoort mij om Christus’ wil, en Zijn antwoord is wijs en goed.

Gespreksvragen

1. Wat betekent het volgens vers 1 dat Jezus de Christus is?
2. Waaraan wordt liefde tot God en tot Gods kinderen in dit gedeelte herkenbaar?
3. Waarom zijn Gods geboden niet zwaar, hoewel gehoorzaamheid wel strijd kan kosten?
4. Wat verstaat Johannes onder “de wereld” die overwonnen wordt?
5. Waarin ligt volgens dit gedeelte de overwinning van het geloof?
6. Wat leert het getuigenis van de Vader, het Woord en de Heilige Geest ons over Jezus?
7. Waarop mag de zekerheid van het eeuwige leven rusten?
8. Wat betekent het om te bidden naar Gods wil?